

Materiāli par Latvijas zirnekļu faunu. 10. Dzimtas Dictynidae, Agelenidae

Māris Šternbergs

Abstract

Šternbergs M. 1998. Materials on Latvian spider fauna. 10. Families Dictynidae, Agelenidae. – Latv. Entomol., 36: 27-30.

The spiders were collected in 47 localities in Latvia in 1960-1964 and in 1968-1990. Totally, 14 species were identified, of them 5 belong to family Dictynidae and 9 – to Agelenidae, two species are new for the fauna of Latvia.

Ievads

Dzimtas Agelenidae zirnekļi ir tie, ar kuriem cilvēks visbiežāk nonāk saskarē, šeit konkrēti minamas sinantropās ģints *Tegenaria* sugas. Dzimtas Dictynidae sugu pārstāvjiem raksturīgi nelieli ķermeņa izmēri, daļa to sugu mīt uz koku un krūmu lapām, daļa zemsedzē. A.Grūbe (Grube, 1859) Latvijas zirnekļu pirmavotā ir minējis 5 dzimtas Agelenidae sugas: *Agelena labyrinthica* H. et K., *Tegenaria domestica* L., *Agelena montana* Blackw. (*Hahnia montana* (Blackw., 1841)), *Hahnia silvicola* (*Cryphoeca silvicola* (C.L.Koch)) un *Argyroneta aquatica* L. Vēl kā telpās visur sastopamu “ueberall im Innern der Häuser” min *Tegenaria civilis* Walck., kuras sinonīmu šī raksta autoram nav izdevies noskaidrot. A.Grūbe konstatējis tikai vienu dzimtas Dictynidae sugu - *Dictyna benigna* H. et K. (= *D. arundinaceae* (L., 1758)). No augšminētajām sugām raksta autors nav konstatējis vienīgi *Hahnia montana* (Blackw., 1841).

Raksta autors, aprakstot zemsedzes zirnekļu cenozes, ir minējis datus vēl par 7 sugām (Šternbergs, 1979, 1983, 1985), tā kā Latvijā līdz šim ir bijušas zināmas 12 iepriekšminēto dzimtu sugas.

Materiāls un metodika

Materiāls ievākts 47 Latvijas vietās laikā no 1960. līdz 1964.g. un no 1968. līdz 1990.g. Sugu identificēšanai autors izmantojis G.Loketa un A.Millidža (Locket, Millidge, 1953) un V.Bēzenberga (Bösenberg, 1903) darbus.

Rezultāti

Familia Dictynidae

Genus *Dictyna* Sund., 1833

1. *D. arundinaceae* (L., 1758)

Svēte 03.06.1971. (0, 2), 08.06.1972. (1, 5), 10.06.1972. (2, 10); Saulkalne 27.07.1971. (1, 1); Tumšupe 07.06.1971. (0, 1); Renda 29.05.1973. (0, 3), 25.05.1974. (0, 4); Stende 27.08.1973. (4, 2); Tukums 16.05.1975. (0, 4); Otaņķi 07.07.1977. (1, 4); Pape 05.09.1985. (0, 4); Kazdanga 07.07.1986 (1, 4).

2. *D. uncinata* (Thor., 1866). (Šternbergs, 1983, 1985).

Stende 18.05.1962. (0, 1), 04.06.1971. (1, 0); Pūre 10.07.1962. (0, 1); Garciems 07.06.1963 (1, 0); Lubeja 15.07.1964. (3, 6); Vangaži 21.05.1971. (1, 4); Svēte 03.06.1972 (1, 1); Renda 15.06.1973. (1, 0); Litene 09.06.1974. (2, 0); Silenieki 11.06.1974. (1, 0); Ērgļi 15.07.1990. (0, 1).

3. *D. pusilla* Thor., 1856

Garciems 07.06.1963. (0, 1); Ainaži 10.07.1964. (1, 1); Silenieki 11.06.1974. (0, 1); Tīnūži 12.05.1975 (1, 2); Brieži 14.06.1975. (1, 1); Lielirbe 04.07.1975. (0, 1); Ērgļi 14.07.1990. (0, 1).

Genus *Lathys* Sim., 1884

4. *L. humilis* Blackw., 1855. (Šternbergs, 1985).

Lielirbe 04.07.1976. (0, 1), Lepsti 16.11.1976. (2, 4).

Genus *Argenna* Thor., 1869

5. *A. subnigra* (P.-Cambr., 1861)

Līksna 29.06.1975. (0, 6); Ieriķi 29.06.1977. (0, 1).

Familia Agelenidae

Genus *Argyroneta* Latr., 1804

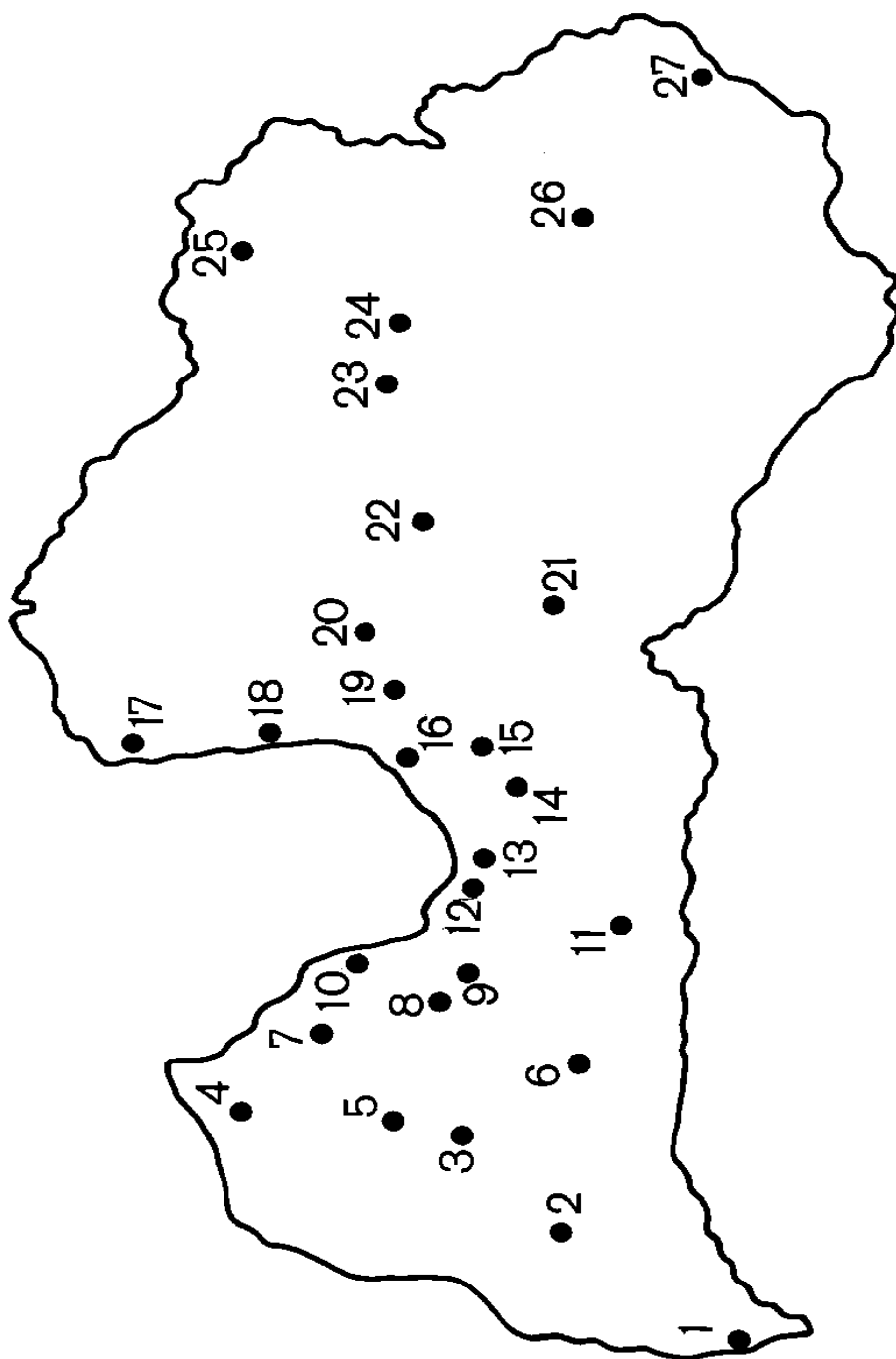
6. *A. aquatica* (Cl., 1757)

Babīte 27.08.1961. (0, 1, leg. A.Jurkovskis), 16.06.1964. (0, 1); Cūkezers, Līgupītes vecupes 11.07.1964. (2, 9); Engure 20.08.1963. (0, 2), 18.05.1987. (0, 1); Tukums, Sivēnezers 16.05.1975. (0, 1). Masveidā sugas tēviņi konstatēti Engures ezerā lielā ķīra (*Larus ridibundus* L.) barībā.

Genus *Agelena* Walck., 1805

7. *A. labyrinthica* (Cl., 1757)

Vandzene 26.06.1962. (3, 7), 15.06.1964. (0, 3); Pūre 15.07.1962. (0, 1); Puze 01.07.1975. (3, 0); Lielirbe 04.06.1976. (2, 1); Ropaži 17.07.1976. (2, 1); Engure 15.07.1978. (1, 1); Tērvete 17.08.1990. (0, 1); Šķaune 14.07.1976. (1, 4).



Materiāla ievākšanas vietas:

1 - Pape, Otaņķi; 2 - Kazdanga; 3 - Renda; 4 - Slītere, Dundaga, Lielirbe, Mazirbe; 5 - Spāre, Puze, Moricsala; 6 - Brocēni; 7 - Vandzene; 8 - Līgciems, Pūre; 9 - Tukums; 10 - Bērzciems, Lepsti, Engure; 11 - Tērvete, Svēte; 12 - Sloka; 13 - Babīte, Rīga; 14 - Brieži; 15 - Saulkalne; 16 - Ropaži; 17 - Ainaži; 18 - Tūja; 19 - Tumšupe, Tīnūži, Inčukalns, Vangaži; 20 - Silciems, Sigulda, Ieriķi; 21 - Jumprava; 22 - Ērgļi, Vestiena; 23 - Lejasciems; 24 - Litene, Lubeja, Līksna, Silenieki; 25 - Indzera ez. sala; 26 - Rēzekne; 27 - Šķaune.

Genus *Antistea* Sim., 1898

8. *A. elegans* (Blackw., 1841) (Šternbergs, 1983)

Līksna 29.06.1978. (1, 5); Slītere 25.09.1984. (0, 1).

Genus *Cryphaega* Thor., 1870

9. *C. silvicola* (C.L.Koch, 1834)

Sigulda 21.10.1960. (0, 27); Garciems 18.07.1964. (1, 0); Brocēni 13.05.1975. (0, 2); Moricsala 10.05.1976. (0, 2); Jumprava 18.04.1982. (2, 1).

Genus *Hahnia* C.L.Koch, 1841

10. *H. ononidum* Sim., 1870 (= *mengei* Kulcz., 1897) (Šternbergs, 1983, 1985)

Tūja 03.06.1975. (1, 2); Inčukalns 17.06.1976. (4, 7); Lejasciems 19.10.1976. (11, 18).

11. *H. nava* (Blackw., 1841)

Garciems 15.09.1964. (1, 0); lielirbe 04.07.1970. (1, 2); Spāre 01.08.1977. (0, 1); Dundaga 07.07.1987. (0, 2).

12. *H. pusilla* C.L.Koch, 1841 (= *ohlerti* Bös., 1902) (Šternbergs, 1985)

Sloka 02.09.1974. (0, 1); Brocēni 10.06.1975. (0, 1); Indzera ez. sala 11.10.1975. (3, 5); Mazirbe 12.07.1977. (8, 15); Vestiena 21.07.1982. (0, 1).

Genus *Tegenaria* Latr., 1804

13. *T. atrica* C.L.Koch, 1843 (= *larva* Sim., 1875) (Šternbergs, 1983)

Moricsala 09.06.1976. (1, 0); Rīga 07.07.1979. (0, 1), 07.09.1980 (1, 0), 07.05.1982. (1, 0), 06.06.1982. (2, 0), 06.09.1982. (1, 0); Dundaga 11.07.1987. (1, 0).

14. *T. domestica* (Cl., 1757) (= *derhami* (Scop., 1763))

Sinantropa suga, ļoti plaši izplatīta, masveidīga visā Latvijas teritorijā.

Literatūra

Bösenberg W. 1903. Die Spinnen Deutschlands. Stuttgart: 1-465.

Grube A.E. 1859. Verzeichnis der Arachnoiden Liv-, Kur und Estlands. - Naturk. Liv-, Kur und Estlands. Ser. 2, 1: 414-486.

Locket G.H., Millidge A.F. 1951. British Spiders, 1. London: i-x, 1-310.

Locket G.H., Millidge A.F., 1953. British Spiders, 2. London: 1-449.

Šternbergs M. (Штернбергс М.Т.) 1979. [The structure and dynamics of spiders fauna in the litter of tiliatum aegopodiosa in the Moricsala reserve]. - Proc. Inst. of Zoology of the AS USSR, 85: 54-59 (in Russian).

Šternbergs M. (Штернбергс М.Т.) 1983. [Spiders (Chelicerata, Aranei)]. - In: Nature reserve Moricsala. Riga, Avots: 41-47.

Šternbergs M. (Штернбергс М.Т.) 1985. The spiders (Aranei) of soil litter and pine forests of Latvia. - In: Fauna and ecology of the spiders of the USSR. Делинград., Inst. of Zoology of the AS USSR: 141-146.

Rakstu publicēšanai sagatavoja V.Spuņģis.